

633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna 5 Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun ve Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan Komisyonu Raporu (1/290)

Türkiye
Cumhurbaşkanlığı
4 - 394

16 5 . 1975

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 6 Mayıs 1975 tarih ve Kanunlar Müdürlüğü 1011 - 8953 sayılı yazınız.

«633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bu Kanuna 5 geçici madde eklenmesine dair» 29 Nisan 1975 tarih ve 1893 sayılı Kanun;

a) 20 nci maddesinde görevleri belirtilen «Aday Tespit Kurulu» na Başkan yardımcılarının dâhil edilmesi uygun mütalaa edilmekle beraber (f) fıkrasında belirtildiği gibi «Her il çevresi müftüleri veya vekilleri ile vaizlerinin il'de toplanıp seçecekleri birer il temsilcisinin» kurula katılmasının Devlete büyük malî külfet yüklemesi,

b) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 154 ncü maddesi gereğince, genel idare hizmetleri içinde yer alan (Diyanet İşleri Başkanı) nın, 51 yıldır devam eden ve herhangi bir sakıncası da görülmeyen atama usulünün 21 nci madde (a) fıkrasıyla değiştirilerek, Aday Tespit Kurulunun seçeceği üç aday arasından seçilmesi,

c) Niteliklerden bahseden 22 nci maddede de, (İtikadı, ibadeti, tavır ve hareketlerinin islâm törelerine uygunluğu çevresinde bilinir olduğu) şeklinde kabul edilen (ortak nitelik) in sadece Diyanet İşleri Başkanını ve diğer din görevlilerinde aranması ve Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde sayılan diğer hizmet sınıflarına (Teknik, sağlık, avukatlık v.b.) mensup memurlar için Devlet Memurları Kanununun aradığı genel niteliklerin mevcudiyeti yeterli sayılması gerekirken Kanunda (ortak nitelik) olarak tanımlanan niteliklerin, kuruluşun bütün görevlilerinde aranması bakımından uygun bulunmamış ve Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 93 ncü maddesi gereğince bir daha görüşülmek üzere geri gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Fahri S. Korutürk
Cumhurbaşkanı

Bütçe Plan Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plan Komisyonu
Esas No. : 1/290
Karar No. : 67

20 . 6 . 1975

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna 5 Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun Tasarısı ve Cumhurbaşkanınca Bir Daha Görüşülmek Üzere Geri Gönderme Tezkeresi» Maliye Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi görüşüldü:

Yüce Meclislerden geçerek 1893 sayılı Kanun numarası ile Cumhurbaşkanlığının onayına sunulan kanun; Türkiye Cumhuriyeti Anayasasınının 93 ncü maddesi gereğince bir daha görüşülmek üzere geri gönderilmiştir.

Komisyonumuz Cumhurbaşkanlığının geri gönderme gerekçesi ışığı altında, kanunu tekrar ele alarak görüşmelere başlamış, ancak, Meclislerden geçen eski metnin muhafazasını uygun görerek Kanun metnini aynen kabul etmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan Aydın <i>İ. Sezgin</i>	Başkanvekili Adıyaman <i>A. Ünsal</i>	Sözcü Kayseri <i>H. Nakiboğlu</i>
Kâtip Elâzığ <i>H. Buz</i>	Giresun Muh. Şehrim eklidir. <i>O. Yılmaz</i>	Gümüşhane T. Yüce İmzada Bulunamadı
İçel İ. Göktepe İmzada Bulunamadı	İstanbul Muhalefet Şehrim eklidir. <i>A. N. Ölçen</i>	İstanbul <i>M. Parlar</i>
İstanbul M. Tüzün İmzada Bulunamadı	Kars Muhâlifim <i>K. Okyay</i>	Kayseri <i>C. Cebeci</i>
Kocaeli Muhalefet şerhim eklidir. <i>S. Akay</i>	Kütahya Çekinserim Söz hakkım mahfuzdur. <i>İ. Ersoy</i>	Kütahya <i>M. Ersoy</i>
Malatya M. Delikaya İmzada Bulunamadı	Malatya H. Gökçe İmzada bulunamadı.	Malatya <i>A. Karaslan</i>
Manisa <i>G. Sevilgen</i>	Niğde <i>H. Özalp</i>	Ordu <i>B. Taranoğlu</i>
Samsun D. Kitaplı İmzada bulunamadı.	Sivas <i>V. Bozathı</i>	Sivas Muhalefetim eklidir. <i>A. Durakoğlu</i>
Tekirdağ Muhâlifim. <i>Y. Alpaslan</i>	Tokat <i>H. Abbas</i>	Trabzon <i>Ö. Çakıroğlu</i>

ORTAK KARŞI OY YAZISI

633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kurulu ve Görevleri hakkındaki kanunun Sayın Cumhurbaşkanı tarafından geri çevrilen maddelerinin Komisyon da yeniden görüşülmesinde, eski maddelerin muhafazası oynanmıştır.

Aşağıdaki hususlarla muhalifiz :

1. — Kanunun 20 nci maddesinin (f) fıkrasında belirtilen il çevreleri müftüleri veya vekilleri ile vaizlerinin ilde toplanıp birer temsilci seçmeleri, din hizmetlerine politikada geçerliliğe olan kulis faaliyetlerinin girmesine, bölge hizip ve mezhep farklarının bu tür faaliyetlerde rol oynamasına neden olarak, dini hiyerarşinin üst kademe yöneticisi için üç adayın ve Din İşleri Yüksek Kurulu üyelerinin seçilmesi politikanın dine, dinin politikaya ve giderek yönetime yasal olarak karışmasına yol açacaktır. Ayrıca 20 nci maddenin (f) fıkrası aday tespit kurulunda 67 il temsilcilerinin 2/3 çoğunlukta olmasına sebep olmasından dolayı, seçim işlemi tarafsızlık içinde değil il müftülüklerinin çoğunluğunun kararlarına bağlı olarak ve din hizmetleri hiyerarşisinin de egemen sınıf ihdasına yol açacaktır.

İslâmiyetin esaslarına karşıdır ve ciddî din görevlilerine ızdırap kaynağı olacaktır.

2. — Diyanet İşleri Başkanının 51 yıl devam eden ve sakıncası görülmemiş olan atama tarzı, kulis faaliyetlerine ve 20 nci maddenin mahzurlarına tevdi edilmiş olacaktır.

3. — Diyanet İşleri Başkanlığında din hizmeti ile görevli olmayan personelin, Devlet Memurları Yasasına göre niteliklerinin aranması gerekir. Aksi lâyihlik ilkelerine terstir.

A. Durakoğlu

K. Okyay

Y. Alparslan

A. Nejat Ölçen

O. Yılmaz

11 x 6 , 1975

MUHALEFET ŞERHİ

Diyanet İşleri Başkanının seçimle görevlendirilmesi hükmüne aşağıdaki arz ettiğim sebeplerle muhalifim.

1. Bu takdirde din adamları arasında çetin hizipleşmeler, bölge ayrılıkları, mezhep çekişmeleri husulecek ve bu hal gittikçe artan huzursuzluklara sebep olacaktır.

2. Yüksek derecede fazıl, kâmil kişiler kendilerini kenara çekecekler, propaganda yapabilenler öne geçeceklerdir.

3. Yüksek din adamları içine girecek ve Başkanlık makamının mehabeti rencide edilecektir.

4. Din adamları arasında taviz yarışı olacaktır.

Kocaeli Milletvekili
Sedat Akay

CUMHURBAŞKANINCA BİR DAHA GÖRÜŞÜLMEK ÜZERE GERİ GÖNDERİLEN METİN

633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine ve Bu Kanuna 5 Geçici Madde Eklenmesine Dair Kanun

MADDE 1. — 633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 2, 5 nci maddenin 1 nci fıkrası, 6, 7, 8, 11, 12, 13, 15, 20, 21, 22, 23 ve 24 ncü maddeleri ile 31 nci maddenin 2 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

Kuruluş

Madde 2. — Diyanet İşleri Başkanlığı bir Başkanın yönetimi altında üç Başkan Yardımcısı ile aşağıdaki birimlerden kurulur.

A) Merkez Kuruluşu :

Din İşleri Yüksek Kurulu

Dinî Hizmetler Dairesi

Olgunlaştırma Dairesi

Teftiş Kurulu

Hukuk Müşavirliği

Personel Dairesi

Araştırma ve Planlama Müşavirliği

Donatım Müdürlüğü

B) İller Kuruluşları :

İl Müftülükleri

İlçe Müftülükleri

C) Yurt dışı Din Hizmetleri Müşavirlikleri:

(Yurt dışına atanacak din hizmetleri müşavirliklerinin teşkilât, çalışma usul ve şartları çıkarılacak bir tüzükle tespit edilir.)

Madde 5. — Din İşleri Yüksek Kurulu, Diyanet İşleri Başkanlığının en yüksek karar ve danışma organı olup, bir başkan ile on üyeden teşekkül eder. Başkan ve üyelerin görev süreleri 6 yıldır. Süresi biten üyeler yeniden seçilebilir. Üyelerin yarısı her üç yılda bir yenilenir. Herhangi bir sebeple boşalan üyelikler için seçim yenileme seçimleri ile birlikte yapılır. Yeniden seçilemeyen üyeler, müktesep durumlarına uygun başka görevlere atanırlar.

Dinî Hizmetler Dairesi

Madde 6. — Dinî Hizmetler Dairesi bir Başkanın yönetimi altında aşağıdaki müdürlüklerden kurulur:

A) Dinî Hizmetler Müdürlüğü

B) Hac İşleri Müdürlüğü

Dinî Hizmetler Dairesine bağlı Müdürlüklerin görevleri

Madde 7. — Dinî Hizmetler Dairesine bağlı müdürlüklerin görevleri aşağıda gösterilmiştir.

A) Dinî Hizmetler Müdürlüğünün görevleri :

a) İbadethanelerde ve toplumu aydınlatmaya elverişli her yerde din konusunda irşadedici çalışmalar yapmak, bu gaye ile teknik araç ve imkânlardan yararlanmak, bu konuda Devlet yayım organları ile işbirliği yapmak,

b) Müslüman vatandaşların millî ükûlere bağlılıklarını koruyucu inanç ve inanç aykırılıklarının istismarını önleyici tedbirlerin alınmasını sağlamak,

- c) Yurt dışındaki vatandaşlarımız ve soydaşlarımızın buldukları yerlere Diyanet İşleri Başkanlığınca atanacak din görevlilerinin seçimi ve çalışmaları ile ilgili işleri yürütmek,
- d) Din konusunda toplumu ve yurt dışındaki yurtdaşlarımızı aydınlatmak amacı ile gerekli çalışmaları yürütmek,
- e) Yurt dışından gelen ve Başkanlık görevleri ile ilgili konularda temas ve incelemelerde bulunmak isteyen kişi, heyet ve gruplarla ilgilenmek,
- f) Namaz vakitlerinin ve dinî günlerin doğru olarak hesaplanmasını sağlamak,
- g) Belediyelerle, cenazeler konusunda işbirliği yapmak, cenaze imamı ve okuyucularının çalışmaları ile ilgili hizmetleri düzenleyip yürütmek,
- B) Hac İşleri Müdürlüğünün görevleri :
- a) Hac ibadetini yapmak isteyen vatandaşlarımızla ilgili (yurt içinde ve dışında) her çeşit işlemleri yürütmek,
- b) Hac İşleri Döner Sermayesini maksadına uygun olarak yürütmek,
- c) Hac işlerinin yürütülmesinde ilgili Bakanlık ve kuruluşlarla iş birliği yapmak.
- Hac işleri Müdürlüğünün çalışma esasları altı ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle tespit edilir.
- Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesine «Hac İşleri Döner Sermayesi» adı ile 3 milyon lira ödenek konur. Bu sermayenin işletilmesinden elde edilecek kârlar, sermaye 20 milyon liraya buluncaya kadar döner sermayeye eklenir. Sermaye bu miktarı bulduktan sonra artan bütçeye gelir kaydedilir. Gerekliğinde döner sermayenin artırılmasına Bakanlar Kurulu yetkilidir.
- Döner sermayenin bütün harcamaları, 1050 ve 2490 sayılı Kanunlar ile bunlara ek ve değişiklik hükümleri dışındadır.
- Döner sermaye işlemleri ve hesap yöntemleri Maliye Bakanlığı ile Başbakanlıkça birlikte hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.
- Bu sermaye ile yapılan işlerden doğan gelir ve giderler için her yıl sonunda düzenlenecek bilançolar belgeleri ile birlikte Sayıştaya ve ayrıca bilançonun bir nüshası Maliye Bakanlığına verilir.
- Bu işlerde çalışacak personelin kadroları, her yıl ihtiyaca göre Devlet Personel Dairesi ve Maliye Bakanlığı ile birlikte tespit edilir.
- Döner sermayenin hesap dönemi mali yıldır.

Olgunlaştırma Dairesi

Madde 8. — Olgunlaştırma Dairesi bir başkanın yönetimi altında aşağıdaki Kurul ve Müdürlüklerden kurulur:

- A) Eğitim Müdürlüğü
B) Derleme ve Yayın Müdürlüğü
C) Kütüphane ve Arşiv Müdürlüğü
D) Mushaf İnceleme Kurulu

Olgunlaştırma Dairesine bağlı Kurul ve Müdürlüklerin görevleri :

- A) Eğitim Müdürlüğünün görevleri :
- a) Başkanlığın çeşitli kademelerine bilgili elemanlar temin etmek amacı ile, yurt içindeki ve yurt dışındaki her dereceli okullara burs tahsis etmek ve burslarla ilgili işleri yürütmek,
- b) Başkanlık personelinin meslekî bilgi ve görgülerini geliştirmek amacı ile, lüzumlu kurs, seminer ve konferanslar hazırlamak ve bunların çalışmalarını yürütmek,
- c) Yurt içinde ve yurt dışında açılan dinî ve meslekî kurs, seminer, konferans ve kongrelere kuruluş personelinden lüzumlu görülenlerin devamını sağlamak ve bu konudaki işleri yürütmek,
- d) Meslekî öğretim yapan Kur'an kurslarının açılış, eğitim, öğretim ve denetim işlerini Millî Eğitim Bakanlığı ile işbirliği yaparak yürütmek,
- e) Başkanlık eğitim merkezleri ile ilgili işleri yürütmek,
- f) Din şûrası ile ilgili çalışmaları yürütmek.

B) Derleme ve Yayın Müdürlüğünün görevleri :

- a) Başkanlığın her çeşit yayın işlerini yürütmek,
- b) Dinî yayımlar döner sermayesini maksadına uygun olarak yürütmek,
- c) Din ile ilgili yayınları derlemek,

2527 sayılı Basmayazı ve Resimleri Derleme Kanunu hükümlerine giren ve dinî mahiyette olan basmayazı ve resimlerden ikişer nüshayı basımevciler Diyanet İşleri Başkanlığı Derleme ve Yayın Müdürlüğüne gönderirler. Bu Kanuna uymayanlar hakkında gerekli kovuşturmanın yapılmasını Başkanlık C. Savcılığından ister.

C) Kütüphane ve Arşiv Müdürlüğünün görevleri :

- a) Diyanet İşleri Başkanlığı Arşivini kurmak ve kurulanları yönetmek,
  - b) Merkezde ve iller kuruluşlarında kütüphaneler kurmak, kurulmuş olanları yönetmek.
- Arşiv ve kütüphanelerin kuruluş ve yönetimleri, çıkarılacak bir yönetmelikle belirtilir.

D) Mushafları İnceleme Kurulu ve görevleri :

Mushafları İnceleme Kurulu bir Başkan ile 6 üyeden teşekkül eder ve aşağıda gösterilen görevleri yapar :

- a) Türkiye'de bastırılacak Mushaf ve cüzlerinin, mealli mushafların, her ne suretle olursa olsun Mushaf metinlerinin doğru olarak basılmasını sağlamak ve kontrol etmek,
- b) Yurt dışından ithal olunacak veya yurt dışında bastırılacak Mushaf ve cüzlerinin yurda sokulup sokulmayacağına karar vermek,
- c) Başkanlıkça verilecek diğer işleri yapmak.

Mushafları İnceleme Kurulunun kontrolundan geçip bu Kurulun mührünü taşımayan Mushaf ve cüzlerinin satışı yasaktır. Kontrolundan geçmeden satışa çıkarılan Mushaf ve cüzleri, mahkeme kararı ile toplatılır.

Mushafları İnceleme Kuruluna inceletmeden veya bu kurulca yapılan düzeltmeleri dikkate almadan Mushaf ve cüz bastırılanlar hakkında, basılan Mushaf ve cüzlerinin değerinin dörtte birinden az olmamak üzere ağır para cezasına hükümlenir.

Mushafları İnceleme Kurulunun çalışma usul ve esasları altı ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle tespit edilir.

Personel Dairesi

Madde 11. — Personel Dairesi bir Başkanın yönetimi altında aşağıdaki müdürlüklerden kurulur :

- A) Atama İşleri Müdürlüğü
- B) Sicil İşleri Müdürlüğü
- C) Bütçe ve Muhasebe İşleri Müdürlüğü
- D) Evrak ve İdare İşleri Müdürlüğü

Personel Dairesine bağlı Müdürlüklerin görevleri

Madde 12. — Personel Dairesine bağlı müdürlüklerin görevleri aşağıda gösterilmiştir :

- A) Atama İşleri Müdürlüğünün görevleri :
  - a) Başkanlığın Merkez ve İller Kuruluşuna atanacak personelin atanmalarına ilişkin işleri yürütmek,
  - b) Yeniden alınacak personelin sınavlarını yapmak, bu personelin atanacak yerlerini tespit etmek ve mecburî hizmetlilerin takibi gibi işleri yürütmek,
  - c) Başkanlığın kadro ve disiplinle ilgili işlerini yürütmek.
- B) Sicil İşleri Müdürlüğünün görevleri :
  - a) Başkanlığın Merkez ve İller Kuruluşunda çalışan personelin sicil ve özlük dosyalarının düzenlenmesi, korunması, personelin durumunda meydana gelen değişmelerin dosyasına işlenmesi ile ilgili işleri yürütmek,

b) Personelin terfii, kıdem, intibak, izin, sağlık, rapor, emeklilik gibi özlük hakları ile ilgili işleri yürütmek.

C) Bütçe ve Muhasebe İşleri Müdürlüğünün görevleri :

a) Başkanlığın bütçesini hazırlamak, bütçe kanunlarına göre uygulama ile ilgili işleri yürütmek,

b) Personelin aylık, yolluk gibi mali hakları ile ilgili işleri yapmak.

D) Evrak ve İdare İşleri Müdürlüğünün görevleri :

Bu Müdürlüğün görevleri Başkanlığın genel evrak işlerini düzenlemek, ilgililere işlerinin durumu hakkında bilgi vermek ve bütün daire hizmetlerini yönetmek ve yürütmek.

Olgunlaştırma Dairesi ile Personel Dairesi her iki daireyi ilgilendiren konularda koordineli çalışırlar.

Araştırma ve Planlama Müşavirliği

Madde 13. — Bir Başmüşavirin Başkanlığında, Organizasyon ve Metot Müşaviri, Planlama Müşaviri ile yeteri kadar müşavir ve uzmandan kurulur.

A) Başmüşavirin görevleri :

a) Müşavirliğine bağlı müşavirler ile diğer personelin çalışmalarını düzenler ve yönetir,

b) Başkanlıkça verilen diğer işleri görür.

B) Organizasyon ve Metot Müşavirinin görevleri :

a) Başkanlığın çalışmalarında verimi artırmak, sürat, kolaylık ve basitlik sağlamak üzere araştırmalar yapar, tavsiyelerde bulunur,

b) Türkiye çapında Başkanlık teşkilâtının çalışmaları ile ilgili anketler düzenler ve neticeyi Başkanlığa sunar,

c) Başmüşavir tarafından verilen diğer işleri görür.

C) Planlama Müşavirinin görevleri :

a) Başkanlığın kalkınma planlarında yer alması gereken geleceğe dönük hizmetlerini planlar,

b) Planda yer alan Başkanlıkla ilgili bölümlerin uygulanması hususunda ilgili birimlere görüş bildirir.

B) İller Kuruluşları

İl Kuruluşu

Madde 15. — Diyanet İşleri Başkanlığının İller Kuruluşu; il ve ilçe müftülükleri, müftü yardımcıları, vaiz, murakıp, şef, imam - hatip, Kur'an Kursu Öğreticisi, Müezzin - Kayyım, memur, kayyım ve diğer görevlilerden meydana gelir.

Aday Tespit Kurulu

Madde 20. — Diyanet İşleri Başkanlığına ve Din İşleri Yüksek Kurulu üyeliğine atanacakların adaylığını tespit etmekle görevli bir aday tespit kurulu kurulmuştur.

Aday Tespit Kurulu, Diyanet İşleri Başkanının Başkanlığında :

a) Başkan Yardımcıları,

b) Din İşleri Yüksek Kurulu Başkan ve üyeleri,

c) Dinî Hizmetler Dairesi, Olgunlaştırma Dairesi ve Personel Dairesi Başkanları,

d) Millî Eğitim Bakanlığı Din Eğitimi Genel Müdürü,

e) Din Eğitimi veren yüksek dereceli okullarla aynı cins fakültelerin, her birinin islâmî bilimleri okutan öğretim üyeleri arasından seçeceği birer üye,

f) Her il çevresi müftüleri (veya vekilleri) ile vaizlerinin ilde toplam seçecekleri birer il temsilcisi ile kurulur.

(e) ve (f) bendlerinde adı geçen aday tespit kurulu üyeleri üç yıl için ve aynı sayıda yedekleri ile birlikte seçilir.

Bu maddedeki seçimler gizli oy ve salt çoğunluk esasına göre yapılır.

Aday Tespit Kurulu Din İşleri Yüksek Kurulunun açığı yarıya inince derhal toplanır.

Atamalar

Madde 21. — Diyanet İşleri Başkanı ile kuruluşunun bütün görevlilerinin 22 nci maddede yazılı nitelikleri taşımaları halinde atanma usul ve şartları aşağıda gösterilmiştir :

a) Diyanet İşleri Başkanı, Aday Tespit Kurulunun seçeceği üç aday içerisinde, Başbakanın teklifi üzerine Cumhurbaşkanının imza edeceği, Bakanlar Kurulu kararı ile atanır. Görev süresi 6 yıldır. Süresi dolan veya herhangi bir sebeple görevinden ayrılan başkan yeniden seçilemez. Din İşleri Yüksek Kurulu üyesi olarak atanır. Kurula ilk üye seçimine kadar bu görevde kalır, yeniden Din Kurulu üyeliğine seçilme hakkına sahiptir.

b) Din İşleri Yüksek Kurulu üyeleri, aday tespit kurulunun gizli oy ve salt çoğunlukla, açık yerin iki katı olarak seçecekleri adaylar arasından Diyanet İşleri Başkanının teklifi, Başbakanın inhası üzerine Bakanlar Kurulu kararı ile,

c) Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı, kurul üyelerinin kendi aralarında gizli oy ve salt çoğunlukla seçmeleri ve Başbakanın onayı ile,

d) Diyanet İşleri Başkan yardımcıları, Dinî Hizmetler Dairesi Başkanı, Olgunlaştırma Dairesi Başkanı, Teftiş Kurulu Başkanı, müfettişler, hukuk müşavirleri, Personel Dairesi Başkanı, başmüsavir, donatım müdürü, il müftüleri, Diyanet İşleri Başkanının inhası üzerine ortak kararname ile,

e) Merkez kuruluşu müdürleri, müşavirler, Mushafı İnceleme Kurulu Başkanı ve üyeleri, müfettiş yardımcılığı ile diğer memurlar, ilçe müftüleri, vaizler, murakıplar, Kur'an kursu öğreticileri ve yurt dışındaki Türk işçilerinin bulunduğu yerlere atanacak görevliler, Personel Dairesi Başkanının inhası üzerine Diyanet İşleri Başkanınca,

f) Kadrolu imam - hatipler, müezzin kayyımlar Personel Dairesi Başkanının inhası üzerine Diyanet İşleri Başkanlığınca (bu görevliler valilik emrine atanırlar, il sınırları içindeki görev yerleri il müftüsünün teklifi ve valinin onayı ile tespit edilir.)

g) Cenaze imamları ve okuyucular Personel Dairesi Başkanının inhası üzerine Diyanet İşleri Başkanlığınca,

h) Kadrosuz köy imam - hatipleri köy derneğinin teklifi, ilgili müftüsünün inhası üzerine valilik ve kaymakamlıkça,

i) İl ve ilçe kuruluşunun diğer hizmetlileri ilgili müftüsünün inhası üzerine valilik ve kaymakamlıkça, Yukarıdaki bentler dışında kalan memurlar Başkanlıkça atanırlar.

Nitelikler

Madde 22. — Diyanet İşleri Başkanı ile Kuruluşun bütün görevlilerinde (itikadı, ibadeti, tavır ve hareketlerinin İslâm törelerine uygunluğu çevresinde bilinir olduğu) ortak niteliğin bulunması, ayrıca;

a) Diyanet İşleri Başkanı ile Başkan yardımcılarının, Din İşleri Yüksek Kurulu Başkan ve üyelerinin, Dinî Hizmetler Dairesi Başkanının, Olgunlaştırma Dairesi Başkanının ve Başmüsavirin dinî yüksek öğrenim görmüş olması, yüksek öğreniminden sonra Diyanet İşleri Başkanlığı kuruluşunun çeşitli kademelerinde, din eğitimi veren müesseselerin meslekî öğretim üyeliği ve öğretmenliğinde (veya orta dereceli okulların din ve ahlak dersleri öğretmenliğinde) toplam en az 6 yıl çalışmış olması ve arapça bilmesi (Fazla olarak Batı dili bilmek tercih sebebidir.)

b) Teftiş Kurulu Başkan ve üyelerinin Personel Dairesi Başkanının, Merkez Kuruluşu Müdürlerinin, müfettiş yardımcılarının, müftü, müftü yardımcısı ve vaizlerin, yurt dışına atanacak din görevlilerinin dinî yüksek öğrenim yapmış olmaları,

c) Hukuk müşavirlerinin Hukuk Fakültesini bitirmiş olmaları,

d) Mushafı İnceleme Kurulu Başkan ve üyelerinin dinî yüksek öğrenim yapmış ve hafız olmaları,

e) Din İşleri Yüksek Kurulu Raportörlerinin dinî yüksek öğrenim yapmış olmaları ve arapça bilmeleri,

f) Kadrolu imam - hatiplerin imam - hatip okulu II nci devresini bitirmiş olmaları (Bu nitelikte istekli bulunmadığı takdirde imam - hatip okulları I nci devresini bitirenler de atanabilirler.) Müezzin - kayyımların, ilkokul ve Kur'an kursunu bitirmiş olmaları,

g) Kur'an kursu öğretmenliği için imam - hatip okulu II nci devre mezunu ve hafız olanlar (Bu nitelikte istekli bulunmadığı takdirde imam - hatip okulu I nci devre mezunu ve hafız olanlar, bunlar da bulunmazsa ilkokul mezunu ve hafız olanlar tayin edilebilir.)

h) Cenaze imamlarının imam - hatip okulu II nci devresini bitirmiş olmaları (Bu nitelikte istekli bulunmadığı takdirde imam - hatip okulu I nci devresini bitirenler de atanabilirler.) okuyucuların ilkokul mezunu ve hafız olmaları, kadrosuz köy imam - hatiplerinin din bilgisine sahip ve en az ilkokulu bitirmiş olmaları (Din bilgisinin belgesi olarak Kur'an kurslarından alınmış belge ibraz edilmediği takdirde dinî bilgisinin derecesi yeterliği Müftülük Komisyonunda yapılan sınavla tespit edilir.) lâzımdır.

Disiplin Kurulları ve Muhakemat Komisyonu

Madde 23. — Disiplin Kurulları; Yüksek Disiplin Kurulu, Merkez Disiplin Kurulu, İl Disiplin Kurulları olmak üzere aşağıda gösterilen üyelerden teşekkül eder.

A) Yüksek Disiplin Kurulu, Kıdemli Başkan Yardımcısının başkanlığında Din İşleri Yüksek Kurulundan bir üye, Teftiş Kurulu Başkanı, Birinci Hukuk Müşaviri ve Personel Dairesi Başkanından kurulur.

B) Merkez Disiplin Kurulu, Başkan yardımcılardan birinin başkanlığında, İkinci Hukuk Müşaviri, Baş Müfettiş, Baş Müşavir ve Atama İşleri Müdüründen kurulur.

C) İl Disiplin Kurulu, Vali veya görevlendireceği Vali Muavininin Başkanlığında İl Müftüsü, Hukuk İşleri Müdürü ve iki il vaizinden kurulur. (İki vaiz bulunmadığı takdirde, başkanlığın diğer görevlileri arasından müftünün teklifi ve valinin onayı ile boş üyelikler doldurulur.)

D) Diyanet İşleri Başkanlığı teşkilâtında çalışan müftü, vaiz, murakıp, Kur'an kursu öğreticisi ve imam - hatip gibi personelin görevlerinden doğan veya görevlerin yapılması sırasında işledikleri suçlardan dolayı yargınamaları, Memurun Muhakematı hakkında Kanun hükümlerine göre yapılır.

Merkez teşkilâtında çalışan memurların görev suçları hakkında Yüksek Disiplin Kurulu, Memurin Muhakemat Komisyonu görevini de yapar.

Disiplin cezaları

Madde 24. — Diyanet İşleri Başkanlığı Disiplin kurullarınca işlem yapılabilecek görevliler hakkında Devlet Memurları Kanununun disiplin cezalarına ait hükümlerinden başka, görülen hizmetin özelliğinden doğan diğer disiplin suç ve cezaları altı ay içerisinde çıkarılacak bir yönetmelikte belirtilir.

Genel ve özel ceza kanunları hükümleri saklıdır.

Madde 31. — Bu sermayenin işletilmesinden elde edilecek kârlar sermaye 20 milyon TL. yı buluncaya kadar döner sermayeye eklenir. Sermaye bu miktarı bulduktan sonra artanı Hazineye yatırılır ve bütçe gelirlerine girer. Bağış ve yardımlar ile demirbaş eşya 20 milyon liralık tahdidin dışındadır.

MADDE 2. — 633 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici 8, 9, 10, 11 ve 12 nci maddeler eklenmiştir :

GEÇİCİ MADDE 8. — Bu kanun yürürlüğe girdiği tarihte vekil imam - hatip olarak görevli bulunanların :

a) 10 yıl süre ile - Disiplin sebepleri dışında bir sebeple - görevlerine son verilemez. Ancak kendi istekleri veya idari zaruretlerle yerleri değiştirilebilir. Bu süre içinde Devlet memurlarına tanınan sosyal haklardan yararlanırlar.

b) Bu gibiler (Diyanet İşleri Başkanlığınca tespit edilecek süre içinde müracaat etmeleri halinde) Diyanet İşleri Başkanlığınca, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren 6 ay içinde Kur'an-ı Kerim, dinî bilgiler ve hitabet konularından bir sınava tabi tutulurlar. Bu sınavda başarı gösterenler öğrenim durumlarına uygun imam - hatip kadrolarına asaleten atanırlar. Kazanamayanlar veya bu sınava katılmayanlar için sınav tarihinden itibaren iki yılda bir olmak üzere dört defa daha sınav açılır.

c) Vekil imam - hatipler bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 yıl içinde imam - hatip okulu I nci devre diploması ibraz ettikleri takdirde asaleten imam - hatip kadrolarına atanırlar ve bunların vekil imam - hatiplikte geçen hizmet süreleri öğrenim derecelerine göre kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi suretiyle değerlendirilir.

GEÇİCİ MADDE 9. — Vekil imam - hatip olarak atanıp da, bu kanun yürürlüğe girmeden önce imam - hatip okulu diploması alarak asıl imam - hatipliğe geçirilmiş olanların vekil imam - hatiplikte geçmiş hizmetleri de geçici 8 nci maddenin (c) fıkrası hükümlerine göre değerlendirilir.

GEÇİCİ MADDE 10. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mülhak vakıflara ait cami ve mescitlerde görev yapan cami görevlileri, Diyanet İşleri Başkanlığı kadrolarına atanırlar. Mülhak vakıflarda geçen hizmetleri öğrenim durumlarına göre kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi suretiyle değerlendirilir.

Mülhak cami görevlilerinden bu kanun yürürlüğe girmeden önce Diyanet İşleri Başkanlığı kadrolarına geçenlerin mülhak vakıflarda geçen hizmet süreleri de öğrenim durumlarına göre kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi olarak değerlendirilir.

Bu gibilere Vakıflar Genel Müdürlüğüince veya mütevellilerince ödenmesi gereken ücretler Hazineye irat kaydedilir.

GEÇİCİ MADDE 11. — Din İşleri Yüksek Kurulunun bu kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak ilk seçimleri boş üyelikler için yapılır. Üyelerin yarısının üç yılda bir yenilenmesini sağlamak amacı ile, ilk seçimden üç yıl sonra yapılacak seçimde yenilenecek olanları tespit etmek üzere, bu seçimden iki ay önce, bütün üyeler için ad çekmeye başvurulur. Din İşleri Yüksek Kurulu Başkanı hakkında ad çekme işlemi uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 12. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte belediyeler emrinde ve kadrolarında bulunan cenaze imamı ve okuyucular Diyanet İşleri Başkanlığı kadrolarına geçirilirler. Cenaze imamı ve okuyucuların görev ve çalışma usulleri ile belediyelerle ilişkiler konusu bu kanunun yürürlüğü tarihinden itibaren 6 ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 3. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.